

rikisdag, men eisini í øll sóknarstýrir kring um landið. Vit fiskimenn eiga maktina, bert vit standa saman.

Ellá hvat skil er á tí, at vit fiskimenn ongan mann eiga í stjórnini fyri Føroya Fiskaexport? Mangan stigu tit Føroya synir fram á bankan fyri at byggja landið upp, mangan hava tit deyðan fyri eygum sæð, men hví hava tit so trúliga barst? Já, tit hava elskað hesar fjar-skotnu oyggjar, sum okkara forfedrar stýrdu á til at liva sum frír menn.

Vit vóru nakrir fiskimenn yviri í Grønlandi í ár til báta-fiskarí. Hetta er ein drift sum eg gleddi meg við, tí nú tonkti eg, at nógvar av hesum gomlu sluppunum sluppu at hvíla seg, tí nú munnu tær flestu vera útlágvaðar av elli. Tó tær hava nógvar ár á baki, um 60 ár, eru nógvar, so vit kunnu við æru siga, at tær hava tent fyri sítt breyð; ei er tað so undarligt, at nógvar skelva frá stavni til stýri. Eg hoyrði, at lán var roynt í Sjóvinnubankanum fyri at hjálpa hesum fiskimönnum, og teir fingi einki. Eg fái meg ikki at trúgva tí, at Sjóvinnubankin ikki hjálpti hesum fátæku mönnum, ið brutu slóð til Grønlands at royna eina nýggja drift, sum kundi loyst tær gomlu sluppurnar av; ikki visti eg betur, enn at hesin bankin varð stovnaður á tann hátt fyri at hjálpa okkum eitt stig longur fram. Men hjálp fingi vit frá Føroya Banka og stati, men ællan kann bresta, ikki bleiv úrslitið gott hjá teimum sunnari mönnum, tað kann so eingin gera við, tí tann, sum hjallin hevur á sjónum, verður ikki altíð glaður. Har var lítill fiskur og nógvir óveður dagar, undir-balansa hjá fleiri av teimum sunnari mönnum verður víst so tað má ein hjálpanið hond taka sær um reiggj fyri hesar, ið einki hava fortjent; latið okkum siga, at teir hava akkurát fortjent fyri útreiðsluna; og tað eru fátækir menn, ið ganga hendan vetur ímóti, so má hjálp koma teimum til handar; tí hetta er ikki sum seinasta vetur, nú er øll vøra uppi í toppi av hesum heimsbardagi, ið nú logar. Nú kunnu vit fiskimenn hava nógvar at krevja, fyri tað fyrsta nýggj skip og aftur eina roynd til Grønlands, um kríggjð ikki hindrar tað. Hvørfall megu vit fáa fleiri og nýmótans skip við aðrari drift enn handsnør, tí tað er blivið ov mikið gamalt. Íslandsfiskur er farin at kenna pilk, sum tað visur seg hesi seinasta árin.

Eg vil enda við tí vón, at einaferð fer at lýsa fyri degi. Einaferð má fiskimaðurin hava rætt at liva sum ein frírur

og óheftur Føroyingur her á hesum klettum, sum vit hava elskað meir enn okkara hjarta-blóð. Tað er so tungt hjá einum ríkum, ið hevur gull og grønar skógar, at seta seg í fátækra-mannsstað, tí vit ljúgva ikki, tá vit siga, at neyðin hevur so mangan bankað uppá dynnar hjá einum húsmanni, sum er í Føroyum. Man tað ikki vera ofta, at børnini hjá einum fiskara, sum fortjenar frá 100 til 800 kr. fara svong í song. Hvørtfall kendi eg til tað sum barn, tað livgar ikki eina ljóð upp til frískar unglingar, sum berast skulu á havinum móti stormi og kulda.

Heilir og sælir Føroyalands synir! Tað er mítt ynski!

Jón Klæmint Olsen,
fiskimaður, Skálavík.

Grindareglugerðin á Føroya lögtingi.

Afturhaldsflokkarnir fella, at grindin verður býtt øll til partarnar.

Sum øllum kunnugt hevur tað skil, sum hevur verið í grindardrápi og býtan av grindini verið út av lagi.

Tað er hent, at stórir partur av grindini fer til spillis av tí seðlarnir koma so seint út og sølan av grindini fer fram so langa tíð aftaná drápið, at fólk ið er heimfarið, tá ið sølan fer fram, ella grindin er spilt, tá ið hon verður upptikin.

Javnaðarmenn lögdu tí á ting-borð mál um at broyta grindareglugerðina soleiðis, at øll grindin skal skiftast til partarnar og skaðin skal álíknast kommunum.

Hetta uppskotið hava afturhaldsflokkarnir á tingi felt í ár, hóast javnaðarmenn vildu ganga við til at seta 5 pst. av grindini til solu til rindan av grinda-skaða. Kom skaðin at vera størri enn 5 pst., skuldu kommunurnar rinda restina.

Skaðahvalur verður so stutt hereftir sum higartil avlagdur og seldur.

Eitt góða er kortini komið íggjøgnum. Tey 10 pst. til økonomiska grunnin og tey 2 pst., 1 til skúlafondin og 1 til fátækra-kassan falla nú til partarnar. Og rakstra- og veiðumenninir vilja hereftir eftir tingsins uppskoti fáa ein særligan part í heilt smáum grindum, sum ikki kunna skiftast, t. v. s. ikki 1/2 skinn til bátin, ið bert kann henda í teim stóru distriktunum, meðan tað valla kann henda í teim smærru distriktunum. Rakstra- og veiðuhvalur vil so stutt í flestum tilfellum bara vera á pappírinum.

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor: THORSHAVN Stiftet 1906. Afdeling: TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

Løgtingið hevur játtað henda studning úr økonomiska grunninum:

A. Brýr og lendingar	Kr. oyr. 10.000,00
B. Skúlamál:	
1. Eftirlonargrunnur lærara	2.000,00
2. Studentaskeiðið	12.000,00
3. Skúlabókargrunnurin (3st. av 5-áraáttan)	500,00
4. Føroya Fólkaháskúli	3.000,00
5. Læraranámskeiðið	500,00
	18.000,00
C. Visindi og bókmentir o. t.:	Kr. oyr.
1. Studningur til J. H. O. Djurhuus	500,00
2. »Varðin«	500,00
3. Føroya Forngrípafelag	300,00
4. Skjalasavnin	2.675,00
5. Løgtingsgögn	1.000,00
6. »Føroya kvæði« (3. studn. av 9-ára áttan)	1.000,00
7. Studningur til studerandi	1.500,00
8. Studningur til Chr. Matras	1.200,00
	8.775,00
D. Ymist:	Kr. oyr.
1. Eftirlon til frkr. Flagstad og Berg	2.800,00
2. Honorar til frk. Berentsen	200,00
3. Føroya Ferðamannafelag	500,00
4. Fráhaldsfelagini	500,00
5. Barnaheimið	500,00
6. Felagið »Røde Kors«	500,00
7. Roynd við træplantning	1.000,00
8. Ferðastudningur til handverkarar	1.500,00
9. Studningur til minnisvarða í Klakksvík	200,00
10. Studningur til Føroya revaalifelag	250,00
11. Studningur til sjómansmissionina	500,00
	8.450,00
	15.225,00

Hvussu kunnu summi fiskimanna-sóknarfeleg vera ímóti kontantbetalingar grunninum?

Eru hesir limir villeiddir av rongum frágreiðingum?

Tað hevur undrað mangan mann, at tað verunliga eru ymisk sóknarfeleg innanfyri fiskimannastattin, sum hava stemmað ímóti uppskotinum um kontantbetalingargrunnin.

At hetta kann vera hent, má stava frá eini misskiljan. Tí hvør maður, ið kennir og verunliga skilir uppskotið, veit, at hetta mál er størsta mál, ið nakratíð er reist fyri ta stóru fiskimannafjöldina í Føroyum.

Ein harmaklaga hevur ljóðað millum fiskimenn yvir, at teir hava staðið herbakaðir við-vikjandi finansiering uppá teirra part í veiðini. Hetta hevur við-

ført, at teir við familju hava verið prísgivnir annara manna náðir.

Vit javnaðarmenn hava barst av øllum alvi fyri at fáa bött her, og er eydnast at fáa tað í lag, at fiskaribankin vil læna upp til 1,5 millión til mánaðar-betaling uppá 80 kr.

Men hvat hendir?

Summir fiskimenn eru so vill-leiddir, at teir stemma ímóti at fáa hesa kontantu mánaðar-liga betaling, og stemma harvið fyri, at fiskimaðurin framvegis sum higartil ikki skal sleggja eitt oyra, meðan hann er úti og fiskar.

Er hetta ikki ræðuligt!

Fiskimaðurin sker seg og sni í egð hold — avskar konuna og børnini frá at halda hús við kontantum peningi.

Hvussu mangur fiskimaður hevur ikki verið úti fyri tí ræðuliga at missa sína ársfor-tjenastu, er vorðin sjákur ella verið úti fyri øðrum óhappi, so hann er komin heim aftur sörari enn hann fór avstað! Familjan hevur sitið heima við ongum, og hevur ongastaðni haft at farið. Hesir neyðar menn hava rópt eftir hjálpi, heitt á lögling og ynsar institutiðnur — men onga hjálpi fingið.

Javnaðarmenn hava strembað ímóti at fáa eina skipan, sum verunliga kann tryggja fiski-manninum og hansara familju ímóti av koma at sita heilt á berum, tá ið óhappið rakar.

Vit vóru ovurgladir yvir, at ríkisstýrisins menn gingu við til at útbetalingargrunnurin eisini skuldi nýtast til at rinda 80 kr. um mánaðin til teir, ið sjúkir og fortjenastuleysir blivu, og at hesin peningur ongatíð skuldi rindast aftur.

Men hvat hendur!

Summi sóknarfeleg stemma ímóti hesum. Hesir fiskimenn hava alto stemmað fyri, at tað skal verða sum higartil, at sjúkir og fortjenastuleysir menn einki skulu fáa til hjálpar, meðan teir eru burturi.

Hetta er ófatiligt!

Her má fyriliggja ein mis-skiljing. Eingin fiskimaður við andsvari fyri sær sjálvum og sínum kann við beráddum huga skera so djúpt í kjotið á sjálvum sær og sínum.

Teir fiskimenn, ið verða varir við, at teir við at stemma nei, hava stemmað ímóti sær sjálvum, teir megu krevja umaftur-avstemming viðvikjandi kontant-betalingini og garantiinum fyri minstufortjenastuni — teir kunnu ikki forsvara annað fyri konum, bornum og starvsbróðrum.

Silvur- og blárevar til sølu.

Tá tað nú er tíð at vissa sær alidjór, vilja vit, lata fólk vita, at vit hava fyrsta flokks djór til sølu av Noregis bestu sløgum. Av ungum undan bert tveimum honum var útslåð seinasta heyst 8 djór, hvarar 6 fingi 1. pr. og 2. pr. Undan 8 honum fingi vit í vár 50 hvølpar. Vit hava besta útstillings- og hvølpa-úrslit. — Skinn úr Føroyum, sum ikki vóru seld í London seinasta vetur, vóru nú, aftaná at kríggjð byrjaði seld fyri 9 pund og upp til 10 pd. 10 sh., so tað visur seg, at kríggjð ikki skaðar skinnprisin.

Nærri frágreiðingar fáast hjá

J. O. Reinert, Tórshavn,
Telefon 328.